

Plán péče o přírodní rezervaci Hořečky

na období
2026–2035

JEDNA
PŘÍRODA

Spolufinancováno
Evropskou unií

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	2
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	2
1.6 Kategorie IUCN	2
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	3
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	3
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	3
1.8 Cíl ochrany	4
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	5
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	5
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	5
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	8
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	10
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	10
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	11
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	11
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	11
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	11
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody	11
2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	11
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	12
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	13
3. Plán zásahů a opatření	14
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	14
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	14
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	17
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	17
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	17
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	17
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	18
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	18
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	18
4. Závěrečné údaje	19
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	19
4.2 Použité podklady a zdroje informací	19
4.3 Seznam používaných zkratk	21
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	22
5. Přílohy	23

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1,733
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Hořečky
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Správa CHKO Orlické hory
číslo předpisu:	1
datum platnosti předpisu:	30. 11. 1994
datum účinnosti předpisu:	01. 11. 1994

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Královéhradecký kraj
okres:	Rychnov nad Kněžnou
obec s rozšířenou působností:	Dobruška
obec s pověřeným obecním úřadem:	Dobruška
obec:	Olešnice v Orlických horách
katastrální území:	Olešnice v Orlických horách

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: Olešnice v Orlických horách - 710466

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN(m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
1344		trvalý travní porost		5 713	5 713
Celkem					5 713

* *Výměra parcel v ZCHÚ nebo jejich částí byla stanovena dle GIS a může se lišit od jiných evidencí.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	–	–		
vodní plochy	–	–	zamokřená plocha	–
			rybník nebo nádrž	–
			vodní tok	–
trvalé travní porosty	0,57	–		
orná půda	–	–		
ostatní zemědělské pozemky	–	–		
ostatní plochy	–	–	neplodná půda	–
			ostatní způsoby využití	–
zastavěné plochy a nádvoří	–	–		
plocha celkem	0,57	0		

Vyhláška o zřízení PR pochází z roku 1994, výměra byla určena v té době nejpřesnější možnou metodou, nicméně v současnosti byla výměra zjištěna ještě přesněji GIS nástroji.

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:

chráněná krajinná oblast (včetně zóny):

překryv s jiným typem ochrany:

mezinárodní statut ochrany:

Natura 2000

ptačí oblast:

evropsky významná lokalita:

–

Orlické hory; I., II. zóna

Chráněná oblast přirozené akumulace vod – Orlické hory

–

–

EVL Orlické hory - sever
(CZ0524046)

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Biotop hořečku českého (*Gentianella bohemica* Skalický), chráněné rostliny podle vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb., zařazené zde do skupiny kriticky ohrožených druhů. V současné době se jedná o jedinou lokalitu tohoto druhu v Orlických horách.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	79	Květnatá suchá horská louka se vzrostlým solitérním smrkem obklopená smíšeným smrkobukovým lesem a od V ukončená silnicí na polské straně. Společenstvo rostlin odpovídá podhorským a horským smilkovým trávníkům (T2.3B) ze svazu <i>Violion caninae</i> , asociace <i>Festuco capillatae-Nardetum strictae</i> . Druhová bohatost společenstva je výjimečně vysoká, mezi nejvýznamnějšími druhy lze jmenovat např. prha arnika (<i>Arnica montana</i>), hořeček mnohotvarý český (<i>Gentianella praecox</i> subsp. <i>bohemica</i>), pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>), koprníček bezobalný (<i>Ligusticum mutellina</i>) a upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>).	a

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
hořeček mnohotvarý český <i>Gentianella praecox</i> subsp. <i>bohemica</i>	CR	Hořeček mnohotvarý český roste v biotopu T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky sv. <i>Violion caninae</i> v horní a střední (J, JZ) části louky kolem vzrostlého smrku (bývalá, dnes již nezřetelná cesta s mezí).	a, b

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR: CR – Kriticky ohrožený podle Grulich & Chobot (2017)

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	Zachování ekosystému podhorských a horských smilkových trávníků o dostatečné rozloze, s výskytem reprezentativních druhů prha arnika, pětiprstka žežulník, bez výskytu invazních druhů a náletových dřevin a s regulovaným výskytem expanzních druhů.	<ul style="list-style-type: none">● invazní druhy: jedinci● rozloha: min 0,3 / ha● jiné nežádoucí druhy: max 2 / procenta / Expanzní druhy● ochrannářsky významný druh - prha arnika● ochrannářsky významný druh - pětiprstka žežulník● pokrývnost dřevin: 0 procenta / náletových

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
hořeček mnohotvarý český <i>Gentianella praecox</i> subsp. <i>bohemica</i>	Zachování životaschopné populace hořečku mnohotvarého českého.	<ul style="list-style-type: none">● počet jedinců na lokalitu - hořeček mnohotvarý český: min 500 / kvetoucí a plodné lodyhy / průměrný počet kvetoucích jedinců za 10 let více jak 500 jedinců, maximum přes 1000 jedinců

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Základní charakteristika území

Přírodní rezervace Hořečky je luční enkláva uzavřená v lesních porostech na česko-polské státní hranici vzdálená asi 1770 metrů severovýchodně od vrcholu Ostružník (982 m n. m.). Enkláva se mírně svažuje od jihu k severovýchodu a má jihovýchodní expozici. Sklon svahu se pohybuje od 2 do 10°.

Geologie a geomorfologie

Geologické podloží je tvořeno metamorfovanými horninami paleozoického až proterozoického stáří stroňské skupiny, převážně dvojslídne albitické a chloritickomuskovitické svory. Malou částí do území zasahují krystalické vápence až dolomitické mramory (ČGS 2004). Půdním typem jsou kryptopodzoly s podzoly (ČGS 2025).

Geomorfologické zařazení území (Demek & Mackovčín 2014):

Soustava: Krkonoško-jesenická soustava, Podstousta: Orlická podstousta, Celek: Orlické hory, Podcelek: Deštenská hornatina, Okrsek: Orlický hřbet

Botanická charakteristika

Území se nalézá v kvadrantu 5664a středoevropského síťového mapování (Ehrendorfer et Hamann 1965).

Floristický soupis pořídili v roce 1997 Kučera et Řepka (1997). Zapsané společenstvo se druhově nijak výrazně neliší od současného. Rozdíly u významných druhů jsou v přítomnosti prstnatce Fuchsova (*Dactylorhiza fuchsii*), svízelu hercynského (*Galium saxatile*), chlupáčku myšího ouška (*Hieracium lactucella*) a pryskyřníku platanolistého (*Ranunculus platanifolius*), naopak v seznamu chybí bledule jarní (*Leucojum vernum*), koprníček bezobalný (*Ligusticum mutellina*) a vemeníky (*Platanthera bifolia* a *P. chlorantha*).

V roce 1999 provedl Kučera (1999) botanický inventarizační průzkum. V rámci průzkumu publikoval i starší záznamy různých autorů. Z významných druhů jsou v literatuře nově zmiňovány druhy prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) (Kučera 1986), světlík hajní (*Euphrasia nemorosa*) (Zatloukalová 1984), jestřábník průzračný (*Hieracium diaphanoides*) (Kučera 1996, Hadačová et Hadač, nedatováno, Chrtěk et Kučera 1999), bledule jarní (*Leucojum vernum*) (Kučera 1999, Zatloukalová 1984), koprníček bezobalný (*Ligusticum mutellina*) (Kučera 1986, 1999), měsíčnice vytrvalá (*Lunaria rediviva*) (Kučera 1999), vemeníky (*Platanthera bifolia*) (Kučera 1996, Hadačová et Hadač, nedatováno), *P. chlorantha* (Kučera 1986, 1999), růže převislá (*Rosa pendulina*) (Zatloukalová 1984, Kučera 1999) a čistec alpský (*Stachys alpina*) (Zatloukalová 1984).

Floristický inventarizační průzkum a fytocenologický průzkum provedl Gerža (2022a, b) a podrobné mapování biotopů provedla Svobodová (2025, in prep.). Následující popis byl vytvořen pomocí uvedených literárních zdrojů.

Okrajové části rezervace jsou lemovány společenstvy acidofilních bučin různého stáří. Kromě buku lesního (*Fagus sylvatica*) jsou ve stromovém a keřovém patře zastoupeny také javor klen (*Acer pseudoplatanus*), bříza bělokorá (*Betula pendula*), smrk ztepilý (*Picea abies*) a v úplných

okrajích také vrba jíva (*Salix caprea*). Druhové složení těchto porostů je značně ovlivněné přechodem k lučním společenstvům. Lesních druhů bylo zaznamenáno malé množství, ale to je způsobeno spíše tím, že do rezervace jsou zahrnuty pouze úplné okraje lesních porostů. Zaznamenány byly druhy jako např. papratka samičí (*Athyrium filix-femina*), třtina chloupkatá (*Calamagrostis villosa*), bika bělavá (*Luzula luzuloides*) a kokořík přeslenitý (*Polygonatum verticillatum*).

V jižním okraji louky bylo nalezeno rudernější společenstvo, které je obtížně klasifikovatelné, nejvíce odpovídá společenstvu horských trojštětových luk s přechodem k mezofilním ovsíkovým loukám. S vyšší pokryvností se ve společenstvu uplatňují druhy srha laločnatá (*Dactylis glomerata*), metlice trsnatá (*Deschampsia cespitosa*), kostřava červevná (*Festuca rubra*), chrastavec rolní (*Knautia arvensis*), brusnice borůvka (*Vaccinium myrtillus*) a kýchavice bílá Lobelova (*Veratrum album* subsp. *lobelianum*); dále se ve společenstvu vyskytuje několik významných druhů – svízel hercynský (*Galium saxatile*), podbělice alpská (*Homogyne alpina*), bledule jarní (*Leucojum vernum*) a pryskyřník platanolistý (*Ranunculus platanifolius*).

Ve zbylých částech rezervace byla zaznamenána společenstva podhorských smilkových trávníků. Nejcennější společenstvo roste v jižní části na svážku. S vyššími pokryvnostmi se uplatňují druhy prha arnika (*Arnica montana*), pupava bezlodyžná (*Carlina acaulis*) a kostřava červená (*Festuca rubra*). Nalézány jsou i další druhy typické pro smilkové trávníky, jako např. ostřice kulkonosná (*Carex pilulifera*), pětiprstka žežulník (*Gymnadenia conopsea*), třezalka tečkovaná (*Hypericum maculatum*), len počistivý (*Linum catharticum*), bika ladní (*Luzula campestris*), smilka tuhá (*Nardus stricta*), vítod obecný (*Polygala vulgaris*) a mochna nátržník (*Potentilla erecta*) a dalších významných druhů jako škarda měkká čertkusolistá (*Crepis mollis* subsp. *hieracioides*), koprníček bezobalný (*Ligusticum mutellina*) a vemeník zelenavý (*Platanthera chlorantha*). Nejvýznamnější je výskyt většiny populace endemického hořečku mnohotvarého českého (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*), pro který je v současnosti v ČR realizován záchranný program.

V severní části pod terénní hranou je společenstvo částečně odlišné, a to zejména v severovýchodní části, kde se s vysokou pokryvností vyskytuje upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*). Zaznamenán zde byl také jeden kvetoucí trs hořečku mnohotvarého českého. Při severozápadním okraji lučního porostu byla zaznamenána třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*).

Bryologický průzkum byl v PR údajně prováděn v rámci 19. jarního bryologicko-lichenologického setkání v Orlických horách (Plášek et al. 2012). Inventarizační průzkum provedly Myšková et Vicherová (2021), které zpochybňují lokalizaci prvního bryologického průzkumu a uvádí, že průzkum byl pravděpodobně omezen na stromy za jižní hranicí PR. Autorky se toto domnívají z důvodu prezenze epifytických druhů mechorostů, pro které v PR chybí vhodná mikrostanoviště a také na základě uvedených GPS souřadnic.

Myšková et Vicherová (2021) uvádí, že PR je druhově velmi chudá, celkově nalezly 24 druhů mechorostů (z toho jednu játrovku). V lučních porostech výrazně dominuje kostrbatec zelený (*Rhytidiadelphus squarrosus*), vzácněji jsou vtroušeny i jiné druhy, jako např. baňatka obecná (*Brachythecium rutabulum*), měřík příbuzný (*Plagiomnium affine*) nebo zpeřenka Philibertova (*Thuidium assimile*). Na jižním okraji pod porostem buků byly zaznamenány lesní druhy jako např. lesklec zubatý (*Plagiothecium denticulatum*), paprutka nicí (*Pohlia nutans*), ploník ztenčený (*Polytrichastrum formosum*) a baňatka zakřivená (*Sciuro-hypnum reflexum*). Na borce buků v lesních okrajích byly zaznamenány druhy dvouhrotec chlumní (*Dicranum montanum*) a rokyt cypřišovitý (*Hypnum cupressiforme*).

Regionálně fytogeografické zařazení území (Skalický 1988):

Oblast: Mesophyticum, Kod: M,

Obvod: Mesophyticum Massivi bohemici, Kod: Ceskomor_M,

Okres: Orlické podhůří, Kod: 59

Potenciální přirozená vegetace (Neuhäuslová et al. 1998):

Bučina s kyčelnicí devítilistou (*Dentario enneaphylli-Fagetum*)

Zoologická charakteristika

Lokalita je zoologicky významná, slouží jako refugium a nášlapný kámen pro druhy vázané na bezlesí v rozsáhlém lesním komplexu.

Malakozoologický inventarizační průzkum provedla Kosová (2020). V rezervaci byly nalezeny 4 druhy měkkýšů. Všechny zjištěné druhy jsou vázané na vlhká stanoviště. Konkrétně se jedná o druhy plzák hnědý (*Arion fuscus*), slimáčnice polní (*Deroceras agreste*), slimáčnice lesní (*Eucobresia nivalis*) a zemounek lesklý (*Zonitoides nitidus*).

Inventarizační průzkum fytofágního hmyzu, saproxylického hmyzu a epigeických predátorů provedl Pelikán (2022a, b). Celkem bylo nalezeno 135 druhů brouků (Coleoptera). Díky pestrosti mikroklimatických poměrů na území přežívá řada vzácných a ohrožených druhů brouků.

Inventarizační průzkum denních motýlů provedla Zikmundová (2021). Nalezeno bylo 25 druhů denních motýlů, žádný druh nepatří ke zvláště chráněných, 6 druhů je zařazeno v Červeném seznamu (Hejda et al. 2017). Za neobvyklý je považován výskyt vřetenušky mokřadní (*Zygaena trifolii*). Nejčastěji byly na území PR zaznamenány druhy: okáč prosíčekový (*Aphantopus hyperantus*), okáč poháňkový (*Coenonympha pamphilus*), okáč rosičekový (*Erebia medusa*), hnědásek jitrocelový (*Melitaea athalia*), soumračník rezavý (*Ochlodes sylvanus*) a vřetenuška obecná (*Zygaena filipendulae*).

Mykologická charakteristika

Lokalita byla prozkoumána v rámci Týdne mykologických exkurzí v Orlických horách (Holec et al. 2008). Inventarizační průzkum provedla Tejklová (2021). Dle uvedených zdrojů je lokalita z mykologického hlediska mezinárodně významná. Holec et al. (2008) na lokalitě zaznamenali celkem 36 druhů lučních hub. Tejklová (2021) zaznamenala celkově 114 taxonů hub. V jejím průzkumu však byly zahrnuty i lesní porosty na okrajích rezervace a v ochranném pásmu. Autorka navíc uvádí, že v době terénního průzkumu panovaly nepříznivé klimatické podmínky (sucho) a některé plodnice byly zničeny managementovými opatřeními (kosení, pastva) a zároveň se domnívá, že by druhová diverzita byla ještě vyšší, kdyby nebyl průzkum ovlivěn těmito negativními faktory. V lesních porostech byly zaznamenány pouze běžné druhy.

V lučním porostu byly s největším zastoupením zaznamenány druhy kyjovečka hnědá (*Clavulinopsis helvola*), voskovka vosková (*Hygrocybe ceracea*), v. citronová (*H. chlorophana*), v. šarlatová (*H. coccinea*), v. luční (*H. pratensis*), v. papouščí (*H. psittacina*), v. granátová (*H. punicea*), voskovka Reidova (*H. reidii*) a v. nádherná (*H. splendidissima*).

Z typických mykorhizních druhů bučin byly zaznamenány ryzec zelený (*Lactarius blennius*), hřib kovář (*Boletus luridiformis*), který roste ale i pod jinými dřevinami, holubinka žlučová (*Russula fellea*), holubinka hořkomandlová (*R. laurocerasi*), lišák zprohýbaný (*Hydnum repandum*) a hřib sametový (*Xerocomellus pruinaeus*). Na bázi kmene buku rostla lesklokorka ploská (*Ganoderma applanatum*), na bázích mrtvých bukových kmínků vyrůstal protrhlík trnatý (*Melogramma spiniferum*). Na opadlých větvích buku se vyskytují voskovička citronová (*Bisporella citrina*), korovitka terčovitá (*Diatrype disciformis*), bradavkatka ostnitá (*Eutypa*

spinosa), troudnatec kopytovitý (*Fomes fomentarius*), troudnatec pásovaný (*Fomitopsis pinicola*), dřevomor ranový (*Hypoxylon cohaerens*) a dřevomor červený (*H. fragiforme*). Na starých bukových číškách roste na jaře chlupáček bělostný (*Lachnum virgineum*) (Tejtklová 2021).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
HOUBY: Houby			
voskovka citronová <i>Hygrocybe chlorophana</i>		NT	roztroušeně, luční porosty
voskovka granátová <i>Hygrocybe punicea</i>		EN	hojně, luční porosty
voskovka luční <i>Hygrocybe pratensis</i>		NT	roztroušeně, luční porosty
voskovka ovčí <i>Hygrocybe ovina</i>		CR	ojedinele, střední a SZ část PR, luční porosty
voskovka Reidova <i>Hygrocybe reidii</i>		CR	roztroušeně, luční porosty
voskovka šarlatová <i>Hygrocybe coccinea</i>		EN	roztroušeně, luční porosty
voskovka veselá <i>Hygrocybe laeta</i>		CR	luční porosty
voskovka vosková <i>Hygrocybe ceracea</i>		DD	roztroušeně, luční porosty
závojenka kachní <i>Entoloma anatinum</i>		CR	ojedinele, střední část PR, luční porosty
ROSTLINY: Cévnaté rostliny			
bledule jarní <i>Leucojum vernum</i>	ohrožený	NT	ojedinele, smilkový trávník a horské trojštětové louky
chlupáček dlouhokvětý <i>Pilosella piloselliflora</i>		VU	nezvěstný, nicméně vzhledem k determinační obtížnosti "jestřábníků" může být pouze přehlížený
chlupáček myší ouško <i>Pilosella lactucella</i>		EN	nezvěstný, nicméně vzhledem k determinační obtížnosti "jestřábníků" může být pouze přehlížený
chlupáček oranžový <i>Pilosella aurantiaca</i>		NT	nezvěstný, znovuobjevení je možné
hořec brvitý <i>Gentianopsis ciliata</i>		VU	nezvěstný, znovuobjevení je možné
hořeček mnohotvarý český <i>Gentianella praecox</i> subsp. <i>bohemica</i>	kriticky ohrožený	CR	roztroušeně až hojně ve střední části rezervace, smilkový trávník
jetel kaštanový <i>Trifolium spadiceum</i>		VU	ojedinele, smilkový trávník
koprniček bezobalný <i>Ligusticum mutellina</i>	ohrožený	NT	roztroušeně až hojně, smilkový trávník, horské trojštětové louky
kýchavice bílá Lobelova <i>Veratrum album</i> subsp. <i>lobelianum</i>	ohrožený		ojedinele, horní partie svahu, expanzní rozšiřování

měsíčnice vytrvalá <i>Lunaria rediviva</i>	ohrožený		ojedinele, lesní lemy
pětiprstka žežulník <i>Gymnadenia conopsea</i>	ohrožený	EN	ojedinele, smilkový trávník
prha arnika <i>Arnica montana</i>	ohrožený	NT	roztroušeně, smilkový trávník
prstnatec májový <i>Dactylorhiza majalis</i>	ohrožený	NT	nezvěstný, znovuobjevení je možné
škarda měkká čertkusolistá <i>Crepis mollis</i> subsp. <i>succisifolia</i>		NT	roztroušeně, smilkový trávník
upolín nejvyšší <i>Trollius altissimus</i>	ohrožený	VU	hojně, vlhčí část smilkového trávníku
vemeník dvoulistý <i>Platanthera bifolia</i>	ohrožený	VU	nezvěstný, znovuobjevení je možné, případně se mohl být zaměněn s v. zelenavým
vemeník zelenavý <i>Platanthera chlorantha</i>	ohrožený	VU	roztroušeně, smilkový trávník
BEZOBRATLÍ: Měkkýši			
slimáčnice lesní <i>Eucobresia nivalis</i>		VU	vzácně, lesní lem
BEZOBRATLÍ: Motýli			
hnědásek jitrocelový <i>Melitaea athalia</i>		NT	ojedinele, luční porost a jeho lemy
ohniváček modrolelý <i>Lycaena hippothoe</i>		NT	ojedinele, luční porost a jeho lemy
okáč ječmínkový <i>Lasiommata maera</i>		NT	vzácně, luční porost a jeho lemy
okáč rosičkový <i>Erebia medusa</i>		NT	roztroušeně, luční porost a jeho lemy
vřetenuška mateřídoušková <i>Zygaena purpuralis</i>		NT	ojedinele, luční porost a jeho lemy
vřetenuška mokřadní <i>Zygaena trifolii</i>		EN	ojedinele, luční porost a jeho lemy
BEZOBRATLÍ: Brouci			
tesářík pižmový <i>Aromia moschata</i>		NT	ojedinele, vrby v lesním lemu
<i>Aplotarsus incanus</i>		NT	ojedinele, smilkový trávník
<i>Cryptocephalus octopunctatus</i>		EN	desítky, vrby v lesním lemu
zlatohlávek tmavý <i>Oxythyrea funesta</i>	ohrožený		ojedinele, luční porost
<i>Liodopria serricornis</i>		VU	ojedinele, na okraji paseky
<i>Rhizophagus cribratus</i>		VU	desítky, vrby v lesním lemu
<i>Rhizophagus nitidulus</i>		NT	desítky, vrby v lesním lemu
<i>Rhizophagus perforatus</i>		NT	ojedinele vrby v lesním lemu
OBRATLOVCI: Plazi			
slepýš křehký <i>Anguis fragilis</i>	silně ohrožený	NT	ojedinele
užovka obojková <i>Natrix natrix</i>	ohrožený	NT	vzácně, luční porost

zmije obecná <i>Vipera berus</i>	kriticky ohrožený	VU	ojediněle
OBRATLOVCI: Ptáci			
krkavec velký <i>Corvus corax</i>	ohrožený		vzácně, přelety

* **dle červených seznamů ČR:** CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT či LR-nt – téměř ohrožený, LC-att – taxon vyžadující pozornost, DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje, LC – málo dotčený, NA – nevhodný pro hodnocení, NE – nevyhodnocený, EX – vyhynulý, RE – regionálně vyhynulý; podle Grulich & Chobot (2017), Kučera et al. (2012), Liška & Palice (2010), Holec & Beran (2006), Hejda et al. (2017), Farkač et al. (2005; jen pro skupiny neuvedené v novější edici), Chobot & Němec (2017).

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

V současnosti je jedinou problematickou abiotickou disturbancí klimatická změna. Delší suché periody ve vegetační sezóně patrně nsvědčí populaci hořečku mnohotvarého českého a s největší pravděpodobností stojí za úbytkem počtu jedinců v posledních letech. Z tohoto důvodu je vhodné zavést management přizpůsobený hořečku na co největší plochu lučního porostu s co největší mikrostanoivištní diverzitou.

b) biotické disturbanční činitele

Nezralé semeníky hořečku jsou „minovány“ larvami hmyzu (pravděpodobně vrtule – *Diptera*) (Brabec 2010). V území pravděpodobně probíhá pastva lesní zvěře, ta však v současnosti nepůsobí negativně. Nově bylo zaznamenáno rozrytí malých plošek divokými prasaty.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Přírodní rezervace Hořečky byla vyhlášena v roce 1994. Vyhlášení přineslo jednoznačný přínos v ochraně přírody, neboť díky efektu deštníkového druhu (hořečku mnohotvarého českého) se daří chránit také zachovalá společenstva horských luk (především svazu *Violion caninae*) s řadou vzácných druhů a také velmi významné společenstvo lučních hub. Od svého vzniku je území PR v překryvu s CHKO Orlické hory, od roku 2005 v překryvu s EVL Orlické hory - sever.

b) lesní hospodářství

Lesní porosty se nachází na samém okraji přírodní rezervace a v jejím ochranném pásmu. V nedávné minulosti došlo k holosečné obnově porostů v jižní části. V jihozápadní části v současnosti již roste mlazina. Ve zbylé části se díky domluvě s vlastníkem podařilo zachovat vzrostlé stromy (buky) alespoň na okraji lesního porostu. Díky tomu se skokově nezměnilo oslunění lučního porostu.

c) zemědělské hospodaření

Bezlesou enklávu je možné v místech současné přírodní rezervace nalézt na mapách z II. vojenského mapování (1836–1852). Lze se domnívat, že louka byla pasena nebo kosena na seno. Před vyhlášením přírodní rezervace byla louka kosena myslivci, a to na začátku července.

d) rybníkářství

–

e) myslivost

Na území přírodní rezervace není umístěno žádné myslivecké zařízení. Nově bylo zaznamenáno rozrytí malých plošek divokými prasaty. Území se nachází v honitbě CZ5202606069 Olešnice v Orlických horách KCM.

f) rybářství

–

g) rekreace a sport

Území rezervace není v současnosti využíváno pro masovější rekreační nebo sportovní vyžití. Je však nutno podotknout, že díky bezprostřední blízkosti parkoviště na polské straně hranice, prošlapané cestičky a vizuálnímu odlišení od okolních lesních porostů, rezervace přitahuje nemalé množství náhodných návštěvníků. Dalšími návštěvníky pak je také nezanedbatelné množství fotografů, kteří do rezervace míří v době květu hořečku. V současnosti tyto aktivity nepůsobí výrazné problémy.

h) těžba nerostných surovin

–

i) jiné způsoby využívání

–

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

LHP pro LHC č. 507705, Colloredo Opočno, platnost: 1. 1. 2024 – 31. 12. 2033

CHOPAV Orlické hory – nařízení vlády ČSR č. 40/1978 Sb. ze dne 19. 4. 1978

Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Orlické hory - sever CZ0524046

Nařízení vlády č. 132/2005 Sb., kterým se vyhlašuje EVL Orlické hory - sever (CZ0524046)

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

–

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

–

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

–

2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
invazní druhy: jedinci	Invazní druhy se na lokalitě nevyskytují.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
rozloha: min 0,3 / ha	Rozloha ekosystému je 0,3 ha. Změny rozlohy ekosystému nejsou zdokumentovány. Je pravděpodobné, že v posledních letech je rozloha poměrně stabilní.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
jiné nežádoucí druhy: max 2 / procenta / Expanzní druhy	V okrajích louky se vyskytuje třtina křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>), prozatím dosahuje pokryvnosti okolo 2 %. Trend se zhoršuje, neboť se v minulosti na louce třtina vůbec nevyskytovala.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se
ochrannářsky významný druh - prha arnika	Uvedený druh se na lokalitě dlouhodobě vyskytuje v dostatečně velkých populacích.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
ochrannářsky významný druh - pětiprstka žežulník	Uvedený druh se na lokalitě dlouhodobě vyskytuje v dostatečně velkých populacích.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
pokryvnost dřevin: 0 procenta / náletových	V biotopu se nenachází náletové dřeviny. Uprostřed louky dlouhodobě roste smrk. Jeho přítomnost je na louce žádoucí, a to vzhledem k tomu, že tvoří tzv. toulavý stín a nelze vyloučit jeho roli v mykorrhizních vztazích hořečku a hub.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

B. druhy

druh:	hořeček mnohotvarý český (<i>Gentianella praecox</i> subsp. <i>bohemica</i>)
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům

počet jedinců na lokalitu - hořeček mnohotvarý český: min 500 / kvetoucí a plodné lodyhy / průměrný počet kvetoucích jedinců za 10 let více jak 500 jedinců, maximum přes 1000 jedinců	Početnost kvetoucích lodyh dlouhodobě kolísá, nicméně dlouhodobý průměr v posledních letech stále klesá, a to i v letech, kdy jiné populace v ČR mají populační vzestup. Od roku 2015 do roku 2025 byly zaznamenány následující počty kvetoucích jedinců: 621, 1487, 1479, 375, 2357, 717, 491, 381, 118, 125, 105 (Brabec 2024).	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se

Po vyhlášení došlo na dva roky k úplnému upuštění od obhospodařování. Následně byla obnovena celoplošná seč na konci července. Od roku 2001 byl změněn způsob hospodaření a populace hořečku začala prospívat. Kosení začalo být prováděno ve dvou etapách – na začátku června byla pokosena plocha s výskytem hořečku a na konci července zbylá část rezervace. Po odtání sněhu dochází k narušení půdní drny bránami a následně je vyhrabána stařina a mechorosty z plochy s výskytem hořečku. V současnosti je možné pozorovat snížení početnosti populace a zároveň je možné nalézt kvetoucí jedince i v ploše s méně vhodným obhospodařením. Zejména kvůli klimatickým změnám je nutné zajistit možnost klíčení semen na co největším spektru mikrostanovišť tak, aby se populace každý rok dokázala přizpůsobit aktuálním klimatickým podmínkám.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prioritním zájmem je zachování životaschopné populace hořečku mnohotvarého českého.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

–

b) péče o vodní ekosystémy

–

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
Typ managementu	Pastva
Vhodný interval	Počet opakování: 2× Za období (roky): 1
Minimální interval	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
Prac. nástroj / hosp. zvíře	ovce, koza, kůň (poník), malá plemena skotu
Kalendář pro management	1. 4. – 31. 12.
Upřesňující podmínky	Pastvou je možné nahradit kosení, případně nakombinovat kosení a pastvu. Pastvu je třeba provést nátlakově v termínu nejpozději do 10. 6. (ideálně do 5. 6.), aby nedošlo k pozdnímu poškození dvouletých rostlin hořečků s dlouhivým růstem. Podzimní pastvu částí s hořečkovým managementem je nutné provést po dozrání semen hořečku (nejdříve od 15. 10., ideálně až dle provedeného monitoringu hořečků). DP 2, která je těžištěm výskytu upolínu nejvyššího, je možné pást 1× za 2 (případně 3) roky. Pokud bude pastva probíhat v několika po sobě jdoucích letech, je vhodné na části, která je těžištěm výskytu prhy arniky a pětiprstky žežulniku zavést dvouleté cykly, přičemž 1. rok bude proveden standardní „hořečkový“ management (seč/pastva dvakrát ročně) a 2. rok bude lokalita posečena/spasena pouze na podzim po dozrání semen hořečku (nejdříve od 15. 10.), aby mohlo dojít k vysemenění orchidejí. Pokud zbyde po pastvě více než 15 % nedopasků, bude nutné provést jejich posečení, vyhrabání a odvoz. Při pasení je třeba sledovat intenzitu narušení půdního povrchu a výskyt mechorostů (stařiny) a dle potřeby zajistit nebo vynechat vyhrabávání. Zvířata budou nocovat v ohradě, napáječka bude umístěna na příjezdové cestě u naučného panelu.

Ekosystém	T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
Typ managementu	Sečení travního porostu a rákosin
Vhodný interval	Počet opakování: 2× Za období (roky): 1

Minimální interval	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, ručně vedená sekačka
Kalendář pro management	1. 5. – 31. 12.
Upřesňující podmínky	Na DP 1 bude prováděn hořečkový management, tedy jarní kosení je třeba provést nejpozději do 10. 6. (ideálně do 5. 6.), aby nedošlo k podzimnímu pokosení dvouletých rostlin hořečků s dlouhým růstem. Podzimní kosení je nutné provést po dozrání semen hořečků (nejdříve po 15. 10., ideálně až dle provedeního monitoringu hořečků). Na části, která je těžištěm výskytu prhy arniky a pětiprstky žezulníku je vhodné zavést dvouleté cykly, přičemž 1. rok bude proveden standardní hořečkový management (2 seče) a 2. rok bude lokalita posečena pouze v podzimním termínu, aby mohlo dojít k vysemenění orchidejí. Alternativně je možné při první seči obsekávat jednotlivé jedince prhy arniky a pětiprstky žezulníku. Lokalitu a populaci hořečků mnohotvarého českého je nutné sledovat a podle aktuálního stavu je alternativně možné některou seč vynechat. Zejména v jarním termínu je ideální usušit biomasu přímo na lokalitě (na seno).

Ekosystém	T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
Typ managementu	Sečení travního porostu a rákosin
Vhodný interval	Počet opakování: 2× Za období (roky): 1
Minimální interval	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, ručně vedená sekačka
Kalendář pro management	1. 5. – 31. 12.
Upřesňující podmínky	Ruderálnější část porostu (DP 3 a 4) je vhodné kosit 2× za rok, a to i s ohledem na výskyt kýchavice bílé Lobelovy. V případě vychuzení společenstva a potlačení expanze kýchavice je vhodné kosit 1× za rok. V případě, že se na dotčených plochách objeví hořečky, je vhodné zavést hořečkový management (viz výše). V případě, že populace hořečků nebude v PR prosperovat, je možné zavést na těchto plochách hořečkový management, aby se zvětšila pro hořečky vhodně obhospodařovaná plocha. Předpokladem však je předchozí zlepšení stavu společenstva.

Ekosystém	T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
Typ managementu	Vyhrabávání stařiny a mechorostů
Vhodný interval	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
Minimální interval	Počet opakování: 1× Za období (roky): 2
Prac. nástroj / hosp. zvíře	brány
Kalendář pro management	1. 1. – 20. 4.

Upřesňující podmínky	Lokalitu a populaci hořečku mnohotvarého českého je nutné sledovat a podle aktuálního stavu je alternativně možné v některých letech vyhrabávání vynechat. V případě potřeby je možné vyhrabávání provést v podzimním termínu, a to po vysemenění hořečků (nejdříve po 15. 10., ideálně až dle provedeního monitoringu hořečků).
----------------------	--

Ekosystém	T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
Typ managementu	Sečení travního porostu a rákosin
Vhodný interval	Počet opakování: 1× Za období (roky): 2
Minimální interval	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, ručně vedená sekačka
Kalendář pro management	1. 5. – 31. 12.
Upřesňující podmínky	V případě, že tím nedojde k negativnímu ovlivnění populace hořečku mnohotvarého českého, je možné dílčí plochu 2 s těžištěm výskytu upolínu nejvyššího kosit 1× za 2 (případně 3) roky v termínu od 15. 7. do 30.11. V případě, že by se v ploše objevil vyšší počet jedinců hořečku, je vhodné přejít na hořečkový management popsany výše. Stejně tak je možné provádět na DP 2 hořečkový management v případě, že populace hořečku nebude v PR prosperovat, aby se zvětšila pro hořečky vhodné obhospodařovaná plocha. Pokosenou biomasu je ideální usušit přímo na lokalitě (na seno).

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Významné druhy rostlin jsou závislé na zachování typu a stavu biotopu, což by mělo být zajištěno plánovaným managementem. Jedná se především o hořeček mnohotvarý český (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*), jehož požadavky na péči jsou upřesněny v rámcových směrnících péče o ekosystémy u jednotlivých zásahů.

Některým druhům nemusí zcela vyhovovat termíny sečí (pastvy), které jsou primárně přizpůsobeny předmětu ochrany, a to i vzhledem k vysoké prioritě zachování populace na lokalitě v rámci celkové populace endemického druhu.

Lokalitu je třeba pravidelně monitorovat kvůli rozrývání divokými prasaty a v případě potřeby zasáhnout. V takovém případě je potřeba vyhodnotit nejvhodnější variantu řešení (pachové odpuzovače, oplocení atd.).

V případě výskytu, invazní druhy rostlin je vhodné potlačovat, a to v závislosti na druhu a místě výskytu (viz např. Standard péče o přírodu a krajinu Likvidace vybraných invazních druhů rostlin (AOPK 2016).

Způsob současného obhospodařování se osvědčil i pro výskyt společenstva lučních hub. Pro lignikolní houby je vhodné v lesních částech a v ochranném pásmu ponechávat mrtvé dřevo ve všech formách a stádiích rozpadu. Dle mykologického průzkumu (Tejklová 2021) není vhodné kompostovat biomasu v ochranném pásmu. Tomuto požadavku vzhledem k přístupnosti lokality a hospodárnému nakládání finančních prostředků pravděpodobně není možné vyhovět.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Společenstva živočichů jsou závislá na zachování typu a stavu biotopu, což by mělo být zajištěno plánovaným managementem. I pro živočichy je vhodné v lesních částech a v ochranném pásmu ponechávat mrtvé dřevo ve všech formách a stádiích rozpadu.

f) péče o útvary neživé přírody

–

g) zásady jiných způsobů využívání území

–

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území je uveden v tabulkových a mapových přílohách.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Lesní porosty v ochranném pásmu a na okraji rezervace ovlivňují charakter rezervace a mají nepřímý vliv na zachování předmětu ochrany a celkový stav ZCHÚ. Okolní porosty jsou důležité pro zachování tzv. toulavého stínu na lokalitě a zároveň k udržení mikroklimatických podmínek. Část porostů je v současnosti holosečně obnovována. Nevhodné je hnojení a vápnění lesních porostů, odvodnění a způsob obnovy, který by vedl k celoplošnému odkrytí rozsáhlejšího území kolem luční enklávy. Zpracování těžeb a manipulace se dřevem je nutné provádět mimo území luční enklávy. V ochranném pásmu je vhodné ponechávat mrtvé dřevo ve všech formách a stádiích rozpadu.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Pruhové značení bude 1× za dobu trvání plánu péče obnoveno v souladu s vyhláškou 45/2018 Sb.

Území není geodeticky zaměřeno.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovacá dokumentace

Vyhlášovacá dokumentací není potřeba upravovat. Pokud by k novému vyhlášení došlo, je vhodné upravit kategorii MZCHÚ na přírodní památku. Dále by bylo vhodné uvést platný název druhového předmětu ochrany.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech Netřeba

c) ostatní Netřeba

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

V případě skokového zvýšení turistické návštěvnosti, která by ohrožovala předmět ochrany, může být žádoucí vytvoření dřevěných zábran na vyšlapaných cestičkách a zavedení strážní služby.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Území rezervace je možné využít k odborným exkurzím.

V případě potřeby opravit naučnou tabuli, případně aktualizovat její obsah. V případě potřeby (např. skokového zvýšení turistické návštěvnosti z Polska) je vhodné umístit informační tabuli také na státní hranici v polském jazyce.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Před koncem platnosti plánu péče je vhodné zhotovit fytoocenologický, floristický, mykologický a zoologický (blanokřídlí (včetně mravenců), brouci, motýli, měkkýši, plazi, savci) inventarizační průzkum, a to k vyhodnocení indikátorů a celkové péče.

Sledovat zvolené indikátory.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Likvidace bylin	0,58 ha	10	358845
Lokální redukce na stromu s plochou 101-200 m ²	10 ks	1	18900
Pastva extenzivní	0,08 ha	10	26995
Pastva extenzivní	0,34 ha	20	217178
Seč kosou s odvozem hmoty nad 2 km	0,02 ha	20	16102
Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km	0,08 ha	10	33556
Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km	0,33 ha	20	257743
Vyhrabávání stařiny a mechorostů mechanizací	0,43 ha	10	103248
Vyhrabávání stařiny a mechorostů ručně	4248,76 m ²	10	467362
Instalace informační tabulky	2 ks	1	3000
Vytvoření pruhového značení	0,34 km	1	811
Náklady celkem (Kč)			1503740

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

BRABEC, J.; ZO ČSOP Silvatica (2024). Monitoring hořečku mnohotvarého českého (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*) v ČR (sezóna 2024). Brejl. 6 s. Zpráva. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

BRABEC, J. (2010). Záchranný program hořečku mnohotvarého českého (*Gentianella praecox* subs. *bohemica*) v České republice. Aš. 61 s., 11 příloh. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

CHOBOT, K.; NĚMEC, M. et al. (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. 1. Praha: AOPK ČR. 181 s. Příroda, 34. ISBN 978-80-88076-46-9.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2007). Vegetace České republiky 1. Travinná a keříčková vegetace: Vegetation of the Czech Republic 1. Grassland and Heathland Vegetation. Vydání 1. Praha: Academia. 526 s. ISBN 978-80-200-1462-7.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2009). Vegetace České republiky 2. Ruderální, plevelová, skalní a suťová vegetace. Vegetation of the Czech Republic 2. Ruderal, Weed, Rock and Scree Vegetation. Vyd. 1. Praha: Academia. 520 s. ISBN 978-80-200-1769-7.

- CHYTRÝ, M. (ed.) (2011). Vegetace České republiky. 3. Vodní a mokřadní vegetace: Vegetation of the Czech Republic. 3. Aquatic and Wetland Vegetation. Vydání 1. Praha: Academia. 827 s. ISBN 978-80-200-1918-9.
- CHYTRÝ, M. (ed.) (2013). Vegetace České republiky 4. Lesní a křovinná vegetace. Praha: Academia. 551 s. ISBN 978-80-200-2299-8.
- CULEK, M.; GRULICH, V.; LAŠTŮVKA, Z. et al. (2013). Biogeografické regiony České republiky. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita. 447 s., 1 mapa. ISBN 978-80-210-6693-9.
- DEMEK, J.; MACKOVČIN, P. (2014). Zeměpisný lexikon ČR. Hory a nížiny. Vydání 3. přepracované. Brno: Mendelova univerzita v Brně. 305 s. ISBN 978-80-7509-113-0.
- FARKAČ, J.; KRÁL, D.; ŠKORPÍK, M. (eds.) (2005). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí: Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates. Vydání první. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. 760 s. ISBN 80-86064-96-4.
- GERŽA, M. (2022). Botanický inventarizační průzkum PR Hořečky – flóra. 35 s. Inventarizační průzkum. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.
- GERŽA, M. (2022). Botanický inventarizační průzkum PR Hořečky – vegetace. 19 s. Inventarizační průzkum. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.
- GRULICH, V.; CHOBOT, K. et al. (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. 1. Praha: AOPK ČR. 178 s. Příroda, 35. ISBN 978-80-88076-47-6.
- HEJDA, R.; FARKAČ, J.; CHOBOT, K. (eds.) (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. 1. Praha. 611 s. Příroda, 36. ISBN 978-80-88076-53-7.
- HOLEC, J.; BERAN, M. (ed.) (2006). Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. Příroda. 24, s. 282. ISSN 1211-3603.
- KOSOVÁ, T. (2020). Inventarizační průzkum měkkýšů v PR Hořečky: Závěrečná zpráva. Praha. 11 s., tabulková a fotografická příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.
- KUČERA, J.; ŘEPKA, R. (1997). Soupis rostlinných druhů v PR Hořečky. 2 s. Inventarizační průzkum. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.
- KUČERA, J.; VÁŇA, J.; HRADÍLEK, Z. (2012). Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis: Bryoflóra České republiky: aktualizace seznamu a červeného seznamu a stručná analýza. Preslia. 84, 3, s. 813-850. ISSN 0032-7786.
- KUČERA, J. (1999). Botanický inventarizační průzkum PR Hořečky. 11 s. Inventarizační průzkum. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.
- LIŠKA, J.; PALICE, Z. (2010). Červený seznam lišejníků České republiky (verze 1.1). Příroda. 29, s. 3–66. ISSN 1211-3603.
- MYŠKOVÁ, T.; VICHEROVÁ, E. (2021). Bryologický inventarizační průzkum PR Hořečky: Závěrečná zpráva. 9 s. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

- NEUHÄUSLOVÁ, Z. et al. (1998). Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky: Textová část. Vydání 1. Praha: Academia. 341 s., Příloha Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. ISBN 80-200-0687-7.
- PELIKÁN, J. (2022). Inventarizace vybraných druhů fytofágního hmyzu a epigeických predátorů na území PR Hořečky 2022: Závěrečná zpráva. Hradec Králové. 13 s. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.
- PELIKÁN, J. (2022). Inventarizace vybraných druhů saproxylického hmyzu a epigeických predátorů na území PR Hořečky 2022: Závěrečná zpráva. Hradec Králové. 13 s. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.
- PLÁŠEK, V.; KUČERA, J.; MUSIL, Z. et al. (2012). Mechorosty zaznamenané v průběhu 19. jarního bryologicko-lichenologického setkání v Orlických horách. Bryonora. 50, s. 34–39. ISSN 0862-8904.
- SKALICKÝ, V. (1988). Regionálně fyto geografické členění, s. 103–121. In: HEJNÝ, S.; SLAVÍK, B. (eds.) et al. Květena České socialistické republiky 1. Vydání 1. Praha: Academia. 557 s., 1 skl. mapa.
- TEJKLOVÁ, T. (2021). Závěrečná zpráva z mykologického průzkumu PR Hořečky. Pardubice. 30 s., mapová a fotografická příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.
- ZIKMUNDOVÁ, B. (2021). Inventarizační průzkum denních motýlů PR Hořečky: Závěrečná zpráva. Prachatice. 12 s., fotografická příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

4.3 Seznam používaných zkratk

- AOPK ČR – Agentura pro ochranu přírody a krajiny ČR
 ČGS – Česká geologická služba
 CHKO – chráněná krajinná oblast
 CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod
 CHÚ – chráněné území
 DP – dílčí plocha
 EVL – evropsky významná lokalita
 GIS – geografický informační systém
 IUCN – International Union for Conservation of Nature and Natural Resources
 k. ú. – katastrální území
 KN – katastr nemovitostí
 LHC – lesní hospodářský celek
 LHP – lesní hospodářský plán
 MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území
 MŽP – Ministerstvo životního prostředí
 OP – ochranné pásmo
 PK – pozemkový katastr
 PO – ptačí oblast
 PR – přírodní rezervace
 ZCHÚ – zvláště chráněné území

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Podklady zpracoval: RP Východní Čechy

Na zpracování se podíleli: Svobodová Petra

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T2 – **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Vrstvy: Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Fotografie: Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	0,28	Zachovalé podhorské a horské smilkové trávníky s výskytem významných druhů rostlin - hořeček mnohotvarý český, koprníček bezobalný, pětiprstka žežulník a prha arnika. Cíl péče: Zachování kvality a rozlohy biotopu, zachování nebo zlepšení stavu populací významných druhů, především hořečku mnohotvarého českého.	Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km – alternativně možno nahradit pastvou – zavést dvouletý cyklus viz kapitoly výše; jarní seč do 5. 6., podzimní po vysemenění hořečeků nejdříve po 15. 10.	1	1. 1. – 31. 12.	Počet opakování: 2× Za období (roky): 1
			Pastva extenzivní – pastva koz, ovcí, koní (poníků) a malých plemen skotu; jarní do 5. 6., podzimní po vysemenění hořečeků nejdříve po 15. 10.; zavést dvouletý cyklus jako u sečení	3	1. 1. – 31. 12.	Počet opakování: 2× Za období (roky): 1
			Likvidace bylin – v případě potřeby, termín a metodu přizpůsobit podle druhu rostliny	2	1. 1. – 31. 12.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Vyhrabávání stařiny a mechorostů mechanizací – brány, podzimní alternativu je termínově nutné přizpůsobit době vysemenění hořečeků	1	1. 1. – 20. 4.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Vyhrabávání stařiny a mechorostů ručně	1	1. 1. – 20. 4.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
2	0,08	<p>Zachovalý biotop horských apodhorských smilkových trávníků s výskytem cenných druhů rostlin, zejména upolínu nejvyššího a jednotlivým výskytem hořečku mnohotvarého českého.</p> <p>Cíl péče: Zachování stavu a kvality biotopu.</p>	Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km – interval provádění je možný jedenkrát za 1, 2 nebo 3 roky, podle vývoje vegetace a stavu populace upolínu a hořečku	1	1. 5. – 31. 12.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Pastva extenzivní – koza, ovce, kůň (poník), malá plemena skotu	3	1. 5. – 31. 12.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Vyhrabávání stařiny a mechorostů mechanizací	1	1. 1. – 20. 4.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Vyhrabávání stařiny a mechorostů ručně	1	1. 1. – 20. 4.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Likvidace bylin – v případě potřeby, termín a metodu přizpůsobit podle druhu rostliny	2	1. 1. – 31. 12.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
3	0,05	<p>Nevyhraněné porosty horských luk, které lze nejlépe přiřadit k biotopu horských trojštětových luk s přechodem k mezofilním ovsíkovým loukám. Porosty jsou částečně ruderalizované s expanzí kýchavice bílé Lobelovy.</p>	Likvidace bylin – omezení invazních a expanzivních druhů rostlin (v současnosti kýchavice bílá Lobelova, potlačovat sečí, pokud nebude fungovat, přerývat lodyhu u země rýčem nebo mačetou před vykvetením rostlin), v budoucnu možné i jiné druhy, termín přizpůsobit podle druhu rostliny	1	1. 1. – 31. 12.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
		Cíl péče: Zlepšení stavu biotopu a potlačení expanze kýchavice.	Pastva extenzivní – ovce, koza, kůň (poník), malá plemena skotu	3	1. 5. – 31. 12.	Počet opakování: 2× Za období (roky): 1
			Vyhrabávání stařiny a mechorostů mechanizací – brány, podzimní alternativu je termínově nutné přizpůsobit době vysemenění hořečků	2	1. 1. – 20. 4.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Vyhrabávání stařiny a mechorostů ručně	2	1. 1. – 20. 4.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km	1	1. 5. – 31. 12.	Počet opakování: 2× Za období (roky): 1
4	0,02	Nevyhraněné porosty horských luk, které lze nejlépe přiřadit k biotopu horských trojštětových luk s přechodem k mezofilním ovčíkovým loukám. Porosty jsou částečně ruderalizované s expanzí kýchavice bílé Lobelovy. Cíl péče: Zlepšení stavu biotopu a potlačení expanze kýchavice.	Vyhrabávání stařiny a mechorostů mechanizací – brány, podzimní alternativu je termínově nutné přizpůsobit době vysemenění hořečků	2	1. 1. – 20. 4.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Likvidace bylin – v současnosti likvidovat kýchavici bílou Lobelovu (kosením, když nebude fungovat tak přerýváním lodyhy u země rýčem nebo mačetou, před vykvetením rostlin), v budoucnu podle potřeby i jiné druhy, termín přizpůsobit druhu rostliny	1	1. 1. – 31. 12.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
			Seč kosou s odvozem hmoty nad 2 km	1	1. 5. – 31. 12.	Počet opakování: 2× Za období (roky): 1
			Pastva extenzivní – ovce, koza, kůň (poník), malá plemena skotu	3	1. 5. – 31. 12.	Počet opakování: 2× Za období (roky): 1
			Vyhrabávání stařiny a mechorostů ručně	2	1. 1. – 20. 4.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
5	0,15	Pás dřevin na okraji PR a v jižní části buková mlazina. Cíl péče: Zachování biotopu, na něj vázaných organismů (např. bezobratlí, houby) a stanovištních podmínek (mikroklima, toulavý stín atd.)	Lokální redukce na stromu s plochou 101–200 m ² – ořezání větví zasahujících do louky	3	1. 10. – 15. 4.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10
			Likvidace bylin – v případě potřeby, termín a metodu přizpůsobit podle druhu rostliny	2	1. 1. – 31. 12.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Ponechání jednotlivých stromů do rozpadu (výstavky) – v okrajích, termín podle doby mýtní těžby v lese	1	1. 1. – 31. 12.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10

Naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany)
2. stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení v období platnosti plánu péče neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).